

act

FORDREVEJ

LÆRERVEJLEDNING

DILEMMA
HVOR FLYGTER
DINE ELEVER HEN?

KICKSTART
MED PODCAST

LEG KRIG!

ELEVERNE
DESIGNER EN
FLYGTNINGELEJR

BILLEDDUZZ
FIND
FLYGTNINGEN

COOPERATIV
LEARNING

rødekors.dk

INDHOLD

OM act FORDREVET

Om act-serien	SIDE 3
Om Røde Kors	SIDE 3
Emne og formål.....	SIDE 4
Fag og Fælles Mål.....	SIDE 4
Læringsmål.....	SIDE 9
Viden om: Syrien	SIDE 9
Fagudtryk og begreber.....	SIDE 10
Opbygning.....	SIDE 11
Tidsforbrug	SIDE 12

LEKTIONER

INTRODUKTION TIL TEMAET

Fordrevet – hvad i alverden betyder det?.....	SIDE 13
Podcast.....	SIDE 14
Krigs- og flugtleje	SIDE 15

FLUGT: AT VÆRE FORDREVET

Case: Istabrak – en syrisk flygtning i Jordan.....	SIDE 16
---	----------------

MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

Dagbog fra Syrien.....	SIDE 18
Hvorfor flygter mennesker?.....	SIDE 19
Hvordan føles det at komme til et fremmed land?	SIDE 20
Billedquiz: Find flygtningen.....	SIDE 21
Case: Drengen Hasan.....	SIDE 22
Voxpop: Hvad gør du, inden du går i seng?	SIDE 23
Case: Pigen Alaa	SIDE 24
Film: 'Jeg drømmer stadig om Syrien' og 'Et hjem i verden'	SIDE 26
Venner Viser Vej.....	SIDE 28
Hvad er en flygtningelejr?.....	SIDE 29

EVALUERING

Dilemma: Hvor flygter du hen?.....	SIDE 31
Quiz	SIDE 32
Opsamling på læringsmål	SIDE 32
Det lærte jeg også!	SIDE 33

KOPIARK

Kopiark 1	– Brainstorm: Hvad tænker du på?	SIDE 34
Kopiark 2	– Tryk eller utryk?	SIDE 35
Kopiark 3	– Istabraks flugt fra Syrien	SIDE 36
Kopiark 4	– Hvad ville jeg medbringe?	SIDE 37
Kopiark 5	– Lenes dagbog	SIDE 38
Kopiark 6	– Kære dagbog	SIDE 39
Kopiark 7	– Hvorfor flygter mennesker?.....	SIDE 40
Kopiark 8	– Quiz og byt kort.....	SIDE 41
Kopiark 9	– Quiz: Kan du gætte, hvem der er flygtning?	SIDE 42
Kopiark 10	– Hvor bor følelserne?.....	SIDE 43
Kopiark 11	– Et hjem i verden	SIDE 44
Kopiark 12	– Venner Viser Vej.....	SIDE 45
Kopiark 13	– Hvor vild er din hukommelse?	SIDE 46
Kopiark 14	– Læringsmål.....	SIDE 47
Kopiark 15	– Det lærte jeg også	SIDE 48

Materialet består af en elevbog, websitet rodekors.dk/skole/fordrevet og denne lærervejledning. Materialet er målrettet 4.-7. klasse.

Materialet er udgivet af Røde Kors med støtte fra Danidas Oplysningsbevilling og Knud Højgaards Fond.

Materialet er gratis. Du downloader lærervejledning på rodekors.dk/skole/fordrevet. Her ligger elevbogen også online. Du kan også vælge at bestille elevbogen som klassesæt. Du betaler kun for porto og ekspedition. Klassesæt kan bestilles på rodekors.dk/skole/fordrevet

Redaktionen er afsluttet februar 2017.

Redaktion: Morten Schwarz Lausten (ansv.), Anne Marie Thirup Christiansen (forfatter og pæd. konsulent) Helle Cerelius (forfatter til øvelse side 44) og Lene Vendelbo / vendelbokommunikation.dk (red.)

Foto: Lene Vendelbo

Layout: Tina Schembecker, eye-on-you.com

Røde Kors

Postboks 2600
Blegdamsvej 27
2100 København Ø
skoletjenesten@rodekors.dk
rodekors.dk/skole

OM "ACT"-SERIEN

Magasinet "act FORDREVET" er det ottende nummer i en serie af undervisningsmaterialer til mellemtrinnet. Tidligere magasiner i serien har bl.a. været "act KATASTROFE", "act KLUNS", "act FLUGT" og "act RESPEKT". Du kan finde disse og mange andre undervisningsmaterialer fra Røde Kors' skoletjeneste på rodekors.dk/skole. Hvert magasin i act-serien tager et tema op, som i børnehøjde berører centrale problemstillinger rundt om i verden og i Danmark. Det er vores erfaring, at elever mellem 4.-9. klasse gerne vil

handle og gøre en forskel, når de arbejder med disse emner. act-serien er derfor handlingsorienteret i sin tilgang. Fx lægges der op til, at eleverne arbejder med lokalmiljøet eller det sociale miljø i klassen ud fra de problemstillinger, de læser om i act-magasinerne. Vi ønsker at informere uden løftede pegefingre og i stedet lægge op til diskussion i klasseværelset og refleksion hos børnene. Til hvert magasin hører en hjemmeside, hvor eleverne kan se billeder, film og hente mere information mv.

OM RØDE KORS

Røde Kors er verdens største humanitære hjælpeorganisation. Vi hjælper i dagligdagen og under katastrofer. Fra førstehjælpskassen bag i bilen til krige på den anden side af jorden. Flere end 17 millioner frivillige i 190 lande udgør kernen i Røde Kors. Alene i Danmark er vi over 30.000 frivillige. Røde Kors har gennem sin over 150 år gamle historie bygget på den samme idé. Vi hjælper mennesker i nød uden at skele til nationalitet, etnicitet eller religion. Vi er en neutral og upolitisk organisation, men vi har holdninger og taler de sårbares sag. I krige og konflikter hjælper vi som den eneste humanitære organisation på begge sider af konflikten. Se evt. en kort tegnefilm om Røde Kors' historie her: [youtube.com/watch?v=6Z29hkNB09A](https://www.youtube.com/watch?v=6Z29hkNB09A). På rodekors.dk/foredragsholder findes en oversigt, hvor I kan kontakte Røde Kors-frivillige, tidligere delegater og ansatte, der kan tale om forskellige humanitære emner.

EMNE OG FORMÅL

EMNET: act

FORDREVET handler om børn, der er drevet på flugt fra krigen i Syrien. Eleverne møder flygtningebørnene i deres nye hjem i landene Libanon og Jordan.

Nogle af børnene er så heldige, at de igen går i skole. Andre må arbejde hårdt for, at familien kan overleve. Deres liv har ændret sig på grund af krigen, men de er stadig børn. De synes også, det er skønt at lege med deres bedste ven, og at en god dag bedst afsluttes med et kram eller en godnathistorie.

FORMÅLET: Vi ønsker at gøre eleverne fortrolige med begrebet 'nærområder'. Det bliver oftere og oftere brugt i debatten og vil blive et ord og en problemstilling, som eleverne i stadig stigende grad bliver konfronteret med – ligesom os voksne. Materialet sætter ansigter på nærområdet – for selv om flygtningene ikke går på landevejene i Danmark, så har de stadig brug for vores hjælp. For at øge forståelsen for de mennesker, der nu lever som flygtningene i nærområderne, har vi inddraget en række danske børn, som forholder sig til hverdagens sorger og glæder sammen med syriske børn. Det ved vi skaber nogle gode, konkrete diskussioner i klassen.

FAG OG FÆLLES MÅL

Materialet retter sig mod undervisningen på mellemtrinnet (4.-6. og 7. klassetrin) og opfylder grundlæggende krav i følgende fag, hvorfor materialet kan bruges i et tværfagligt forløb.

BILLEDKUNST

Eleverne vil gennem forløbet deltage i billedarbejde sammen med andre og indgå i samtaler om de billeder, som de præsenteres for i materialet. Derudover skal de fremstille deres egne tegneserier.

BILLEDFREMTILLING (3.-5. KLASSE)

→ Tegning og grafik

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan tegne helheder og detaljer ud fra iagttagelser.

Vidensmål: Eleven har viden om iagttagelses- og tegnemetoder.

DANSK

Eleverne skal læse tekster på forskellig vis, tilegne sig nye begreber og viden, bl.a. igennem samtaler i både grupper og i plenum, forberede og gennemføre præsentationer for klassen samt formulere egne synspunkter og erfaringer og øve sig i at lytte til og diskutere andres holdninger. Hovedvægten ligger på det talte sprog, men der vil også være fokus på det skrevne.

LÆSNING (5.-6. KLASSE)

→ Forberedelse

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan orientere sig i tekstens dele.

Vidensmål: Eleven har viden om rubrikker, billeder, diagrammer og grafik.

→ Sprogforståelse

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan anvende overskrifter og fremhævede ord til at skabe forståelse af tekster.

Vidensmål: Eleven har viden om ord og udtryk, der forklarer nyt stof.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan udlede dele af ords betydning fra konteksten.

Vidensmål: Eleven har viden om ordforståelsesstrategier.

FREMSTILLING (5.-6. KLASSE)

→ Planlægning

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan bruge it- og tænkeredskaber til at få ideer.

Vidensmål: Eleven har viden om it- og tænkeredskaber til ideudvikling.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre.

Vidensmål: Eleven har viden om fremstillingsprocesser.

→ Forberedelse

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan konkretisere ideer gennem tænkeskrivning.

Vidensmål: Eleven har viden om tænkeskrivning, brainstorm og mindmap.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan udarbejde forprodukter til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner.

Vidensmål: Eleven har viden om synopse, manuskript og storyboard.

→ **Præsentation og evaluering**

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan fremlægge sit produkt for andre.

Vidensmål: Eleven har viden om modtagerforhold.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan revidere sin arbejdsproces frem mod næste produktionsforløb.

Vidensmål: Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning.

KOMMUNIKATION (5.-6. KLASSE)

→ **Dialog**

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan påtage sig roller i samtalsituationer.

Vidensmål: Eleven kan påtage sig roller i samtalsituationer.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan tage forskellige roller i en styret debat.

Vidensmål: Eleven har viden om debatroller.

NATUR/TEKNOLOGI OG GEOGRAFI

Materialet lægger op til, at klassen forholder sig til de forskellige levevilkår, mennesker har forskellige steder i verden samt diskuterer årsager til konflikter og krig. Klassen vil undervejs arbejde med Syrien og dets nabolandes geografiske placering på et verdenskort. Klassen får også mulighed for at designe og bygge en model af en flygtningelejr, hvor flere ting skal overvejes.

Derudover vil eleverne også arbejde med begreber som: indvandring, udvandring, urbanisering, overbefolkning og push/pull-faktorer (geografi).

NATUR/TEKNOLOGI (5.-6. KLASSE)

→ **Teknologi og ressourcer**

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan med enkle procesmodeller beskrive forsyningsproduktion.

Vidensmål: Eleven har viden om forsyningsproduktion.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan designe modeller af et produkt eller en produktion.

Vidensmål: Eleven har viden om modeller til at beskrive teknologi.

GEOGRAFI (7.-9. KLASSE)

→ Demografi og erhverv

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan praktisk og teoretisk undersøge befolkninger og byers strukturer.

Vidensmål: Eleven har viden om demografiske variable og bymønstre.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan undersøge befolknings- og erhvervsudviklings betydning for levevilkår.

Vidensmål: Eleven har viden om levevilkår og befolknings- og erhvervsudvikling.

FASE 3:

Færdighedsmål: Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsforhold på forskellige geografiske niveauer.

Vidensmål: Eleven har viden om geografisk regionalisering og beliggenhed af lokalområder, lande og verdensdele.

IDRÆT

Act FORDREVET inddrager i høj grad også kroppen, og eleverne skal i forløbet vurdere kropslige bevægelser og bevægelsesmønstre ved læringslege, hvor psykiske reaktioner i forbindelse med fysiske aktiviteter skal forklare, hvormed eleverne opnår en følelsesmæssig indsigt i emnet.

IDRÆTSKULTUR OG RELATIONER (3.-5. KLASSE)

→ Normer og værdier

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan opstille individuelle og fælles regler.

Vidensmål: Eleven har viden om regelsæts formål og struktur.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan samtale om tabe- og vindereaktioner.

Vidensmål: Eleven har viden om tabe- og vindereaktioner.

FASE 3:

Færdighedsmål: Eleven kan handle i overensstemmelse med fairplay.

Vidensmål: Eleven har viden om fairplay.

IDRÆTSKULTUR OG RELATIONER (6.-7. KLASSE)

→ Samarbejde og ansvar

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan samarbejde i idrætsaktiviteter.

Vidensmål: Eleven har viden om samarbejdsmetoder.

FASE 2:

Færdighedsmål: Eleven kan indgå konstruktivt i løsning af idrætslige opgaver med andre.

Vidensmål: Eleven har viden om processer i gruppearbejde.

KRISTENDOMSKUNDSKAB

Eleverne skal arbejde med hvilke personlige, sociale og kulturelle forhold, som former vores moral og syn på andre mennesker. Særligt eksistentielle spørgsmål omkring det at være et menneske (på flugt) kan inddrages.

LIVSFILOSOFI OG ETIK (4.-6. KLASSE)

→ Etik

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan redegøre for sammenhængen mellem etiske principper og moralsk praksis i hverdagslivet og i religiøse problemstillinger.

Vidensmål: Eleven har viden om værdier, normer og adfærd i etiske problemstillinger.

SUNDHEDS- OG SEKSUALUNDERVISNING OG FAMILIEKUNDSKAB

Eleverne vil undervejs i arbejdet med emnet møde opgaver og tekster, hvor de skal sammenligne forskellige former for bolig- og familieformer og vigtigst af alt aflæse og begrunde følelsesmæssige reaktioner hos sig selv og andre.

SUNDHED OG TRIVSEL (4.-6. KLASSE)

→ Personlige grænser

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan respektere egne og andres personlige grænser.

Vidensmål: Eleven har viden om mobning og trivsel.

→ Venskaber

FASE 1:

Færdighedsmål: Eleven kan vurdere betydningen af gode venskaber.

Vidensmål: Eleven har viden om relationers betydning for sundhed og trivsel.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleven kan definere, hvad det betyder at være fordrevet fra sit hjem.
- ➔ Eleven opnår viden om situationen for syriske flygtningebørn.
- ➔ Eleven kan gøre rede for og skelne mellem begreber som: Asylcenter, flygtningelejr, flygtning og indvandrer.
- ➔ Eleven kan give eksempler på lande, der udgør Syriens nærområder.
- ➔ Eleven kan drøfte, hvilke handlemuligheder man har som ven og skolekammerat, hvis man møder et flygtningebarn i Danmark.
- ➔ Eleven kan med afsæt i viden fra elevhæftet diskutere, hvilke dilemmaer syriske flygtninge kan stå i, når de fordrives fra deres hjem.
- ➔ Eleven kan give eksempler på, hvordan Røde Kors hjælper ude i verden og i Danmark.

SYRIEN

Civil uro i 2011 i forbindelse med det arabiske forår, hvor præsident Bashar al-Assads militær slog ned på demonstranter samt utilfredshed med et-parti-styret i Syrien, udviklede sig hurtigt til den igangværende konflikt i Syrien. Ifølge aktivistgruppen, Det Syriske Observatorium for Menneskerettigheder, er over 300.000 mennesker, både oprørere og civile, blevet dræbt i konflikten, mens en stor del af befolkningen nu lever som enten internt fordrevne (du er flygtning i dit eget land) eller eksternt fordrevne (du er flygtning i et andet land). UNHCR (FN's flygtningeorganisation) vurderer, at der er mindst 4,8 millioner registrerede flygtninge i Syriens nabostater (Tyrkiet, Libanon,

VIDEN OM

Jordan og Irak) – også kaldet nærområder. Det svarer til, at næsten hele Danmarks befolkning er blevet drevet ud af eget land og dermed på flugt. Endvidere lever 6,6 millioner som internt fordrevne flygtninge i Syrien, og 13,5 millioner syrere har brug for humanitær hjælp pga. krigens konsekvenser. Der er bred enighed om, at borgerkrigen i Syrien er verdens største humanitære krise. Læs mere: <https://faktalink.dk/titelliste/borgerkrigen-i-syrien>

Kilder: Faktalink og UNHCR.org

FAGUDTRYK- OG BEGREBER

Arbejdsmigrant:

Person, som migrerer for at finde arbejde i et andet land.

Asylansøger:

Flygtning, som søger om asyl i et andet land og venter på svar på denne ansøgning. Får en asylansøger tildelt asyl, er det, fordi staten anerkender, at vedkommende er flygtning. Asyl betyder beskyttelse.

Asylcenter:

Et indkvarteringssted for asylansøgere. Her opholder de sig, mens deres asylsag behandles hos Udlændingestyrelsen.

Eksternt fordrevet:

Mennesker, der er blevet fordrevet fra deres hjemland og har krydset en grænse til et andet land.

Flygtning:

Person, der som følge af en velbegrunder frygt for at blive personligt forfulgt på baggrund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig gruppe eller politiske anskuelser, ikke ønsker at have bopæl i hjemlandet. Fattigdom, sult eller lignende grunde, der kan få mennesker til at migrere, er ifølge FN's Flygtningekonvention ikke blandt de årsager, der kan give flygtningestatus.

Flygtningelejr:

En flygtningelejr er bygget til midlertidigt at tage imod flygtninge og står for det allermest nødvendige for at kunne overleve såsom et sted at sove, toiletter, lægehjælp, mad og vand samt sikkerhed. Dog ender mange midlertidige lejre med at blive mere eller mindre permanente.

FN kvoteflygtning:

En flygtning, der befinder sig et i et tredjeverdensland. I modsætning til spontane flygtninge bliver kvoteflygtninge særligt udvalgt i flygtningelejre ude i verden og ankommer direkte fra denne lejr til deres nye bopæl. Danmark har i efteråret 2016 valgt ikke at modtage kvoteflygtninge på ubestemt tid.

Indvandrer (immigrant):

Personer, der kommer til et fremmed land med henblik på at bo der permanent eller i en længerevarende periode. Siden 1973 har de danske grænser været lukkede for immigranter, og siden da har udlændinge skullet opnå opholdstilladelse for at opholde sig i Danmark.

Internt fordrevet:

Mennesker, der er på flugt i eget land (fx pga. naturkatastrofer, krig og konflikter), dvs. at de ikke har krydset grænsen til et andet land. De rettigheder,

der tildeles flygtninge i Flygtningekonventionen, omfatter ikke internt fordrevne.

Opholdstilladelse:

I Danmark kan der gives opholdstilladelse på baggrund af forskellige forhold. Der kan gives ophold i form af asyl/beskyttelsesstatus, familiesammenføring og humanitært ophold. Asyl og beskyttelsesstatus gives, når asylansøgere anerkendes som flygtninge på baggrund af FN's Flygtningekonvention fra 1951. En udlænding, som har familie i Danmark, har mulighed for opholdstilladelse ud fra reglerne om familiesammenføring. Humanitært ophold kan gives, hvis asylansøgerens personlige forhold er i en sådan tilladelse. Dette finder sted, hvis ansøgeren eksempelvis lider af en alvorlig sygdom, der ikke kan behandles i hjemlandet.

Uledsaget flygtningebarn:

Udlændinge under 18 år, der søger asyl uden deres forældre eller andre voksne værger. Uledsagede mindreårige asylansøgere skal opfylde samme betingelser som voksne asylansøgere for at få deres ansøgning behandlet i Danmark.

Kilder: Mennesker på flugt – om flygtninge og migration, Røde Kors, 2011 og Faktalink.dk: flygtninge

OPBYGNING

ELEVBOG

Elevbogen på 24 sider er primært bygget op med interviews med fordrevne børn fra Syrien. Vi besøger dem i deres hjem i Libanon og Jordan, hvor de fortæller om at leve som flygtninge i et fremmed land. Desuden fortæller syriske og danske børn i fælles voxpops.

Her snakker de om tryghed og deres forventninger til morgendagen. Desuden er der en dagbog, hvor en dansk hjælpearbejder fortæller om at arbejde i det krigshærgede land Syrien. Hertil kommer et dilemma, hvor eleverne skal tage stilling til, hvor de ville flygte hen, hvis de boede i Syrien. Fakta er spredt ud over magasinet, så eleverne får den nødvendige faktuelle hjælp.

LÆRERVEJLEDNING

Lærervejledningen består af en række udførlige forslag og beskrivelser af forskellige aktiviteter, som eleverne kan beskæftige sig med i forbindelse med arbejdet med elevbogen samt kopiark til brug ved de forskellige aktiviteter. Nogle lægger op til gruppearbejde i større og mindre grupper og plenumdiskussioner, andre til fysiske udfoldelser. Her finder du også beskrivelser af, hvilke fag og Fælles Mål materialet berører.

TEMAHJEMMESIDE

På temahjemmesiden rødekors.dk/skole/fordrevet er der mere relevant indhold i forhold til materialet, herunder en interaktiv film hvor eleverne selv kan tage flygtningeruten fra Syrien over nærområderne til Balkan for til slut at ende i Danmark.

TIDSFORBRUG

act FORDREVET er bygget op, så du som lærer enten kan vælge at organisere et samlet tværfagligt forløb med fokus på temaet "Når mennesker bliver drevet på flugt", eller du kan udvælge enkelte opgaver og interviews afhængigt af, hvor meget tid du har til rådighed. Det er muligt at tilrette materialets indhold og sværhedsgrad, alt efter hvilken klasse eller klassetrin, det skal rettes imod.

FORSLAG TIL UGEPLAN/OVERSIGT OVER AKTIVITETER:

DAG 1	→ INTRODUKTION → PODCAST → FLUGTLEGE → CASE: ISTABRAK	→ 60 minutter → 25 minutter → 90 minutter (idrætstime) → a) 10-15 minutter → b) 60-90 minutter → c) 25 minutter → d) 30 minutter
		Ca. 7 lektioner
DAG 2	→ DAGBOG → HVORFOR FLYGTER MENNESKER? → HVORDAN FØLES DET AT KOMME TIL ET FREMMED LAND? → FIND FLYGTNINGEN → CASE HASAN → VOXPOP	→ a) 25 minutter → b) 60 minutter → 30 minutter → 30 minutter → 25 minutter → 20 minutter → 25 minutter
		Ca. 5 lektioner
DAG 3	→ CASE ALAA → FILM: JEG DRØMMER STADIG OM SYRIEN → FILM: ET HJEM I VERDEN → VENNER VISER VEJ	→ a) 45 minutter → b) 25 minutter → 60-90 minutter → 90 minutter → a) 30 minutter → b) 45 minutter
		Ca. 6 lektioner
DAG 4	→ DESIGN EN FLYGTNINGELEJR	→ a) 15 minutter → b) 180 minutter → c) 60 minutter
		Ca. 5 lektioner
DAG 5	→ DILEMMA → QUIZ → EVALUERING AF LÆRINGSMÅL → DET LÆRTE JEG OGSÅ	→ 45 minutter → 15 minutter → 30 minutter → 20 minutter
		Ca. 2-3 lektioner

* Planen samt tidsforbrug pr. aktivitet er blot vejledende, da du kan vælge aktivisterne til og fra.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Ea Suzanne Akasha, psykosocial hjælpearbejder, Røde Kors:

"I denne tid vil mange flygtningebørn blive en del af den danske skole. Børn, der kan være traumatiseret. Men hvordan taler man som lærer med flygtningebørn om deres evt. voldsomme oplevelser? Hvis barnet vil og kan tale om det overfor fx klassen, kan det være en idé at lade barnet fortælle om nogen, de kender i stedet for dem selv. Fortællingen bliver dermed ikke møntet på barnets egen historie, men fremstår mere generel."

LEKTIONER / INTRODUKTION TIL TEMAET

FORDREVET - HVAD I ALVERDEN I BETYDER DET?

**At fordrive (fordrevet)
kan have flere betydninger
og kan forstås som:**

- At forvise eller fortrænge nogen fra et sted som regel med magt.
- At jage eller tvinge noget ubehageligt væk.
- At bruge tiden på noget for at få den til at gå.

(Kilde: Den danske ordbog)

TIDSFORBRUG:

60 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 1 og kopiark 2.

FORSLAG TIL WEB-VÆRKTØJER:

Padlet.com og Mindmeister (app).

FAG:

Dansk.

BESKRIVELSE:

Som introduktion til emnet 'fordrevet' (at være på flugt fra sit hjem) skal eleverne stifte bekendtskab med begrebet, som kan have flere betydninger og anvendelser. For at komme godt i gang kan klassen starte med en indledende refleksionsopgave, hvor der skal reflekteres over og tales om, hvad begrebet fordrevet egentlig vil sige. Mange børn vil højst sandsynligt ikke have en forudgående forståelse af, hvad ordet betyder. Dermed kan eleverne få sat tankerne i gang og øge deres for forståelse af emnet og dertilhørende centrale begreber, inden de kaster sig ud i arbejdet med elevbogen.

Ordet 'fordrevet' er et relativt negativt ladet verbum, som (ofte) har at gøre med noget dårligt.

I denne sammenhæng hænger det sammen med det at flygte – at være på flugt, fordi nogen har tvunget en bort fra sit hjem. Ligeså kan ordet flugt bruges i mange sammenhænge, da der er mange former for flugt: man kan flygte

fra en 'dum' situation derhjemme, i skolen, mobning og virkeligheden. Ordet flugt kan igen også ses i det store perspektiv, hvor det handler om kampen for grundlæggende sikkerhed, fordi nogen har fordrevet en fra sit hjem.

SÅDAN GØR DU

➔ Før du udleverer elevbogen præsenteres klassen for emnet 'fordrevet'. Klassen samles i plenum, og du skriver ordet FORDREVET på tavlen, hvorefter du spørger, hvad ordet betyder.

➔ Udlever kopiark 1, som består af en mindmap, hvor eleverne må skrive tanker, følelser og tegne, hvad ordet betyder to og to. Dermed får eleverne parvis mulighed for at komme med deres bud på, hvad dette svære begreb kan betyde.

➔ Så rettes blikket mod tavlen, hvor klassen i fællesskab kommer med bud på, hvad begrebet betyder og indebærer. Du eller en elev skriver stikord op på tavlen til en fælles mindmap, mens diskussionen finder sted.

➔ Derefter bygger du sammen med klassen videre på emnet, for når man er fordrevet (og på flugt) vil dette være forbundet med utryghed. På tavlen skriver du at være tryk/ utryk. Et menneske kan føle sig tryk og utryk i fysisk og/eller

psykisk forstand. Eleverne skal nu lukke øjnene, mens de i et minut skal forsøge at genkalde indre billeder af en situation, hvor de har følt sig trygge og utrygge – måske har de været ude at handle med deres forældre, hvor de har oplevet at blive væk, følt sig utrygge ved aftentid, når mørket sænker sig, forældre der skændes osv.

➔ Nu udleverer du kopiark 2, som de på bedste vis skal forsøge at udfylde. Efter ti minutters skrivning mødes alle eleverne på en lang række, hvor de står skulder mod skulder. Hver elev læser sine eksempler højt. Først tager du en runde med alle de negative eksempler og derefter de positive. Når hver elev har læst sit eksempel højt, spørger du klassen, om der er nogen, der nogensinde har oplevet og følt det samme. Hvis ja skal alle rykke et skridt frem, hvis nej bliver man stående. Ved at eleverne vil stå forskudt af hinanden, kan de få visualiseret, hvor forskelligt man kan tænke og føle. Undervejs samler du op på nogle af elevernes eksempler, så I får diskuteret, hvori utrygheden/trygheden lå.

LEKTIONER / INTRODUKTION TIL TEMAET

PODCAST

TIDSFORBRUG:

25 minutter.

MATERIALER:

Smartboard eller computer og højtalere, hvor du kan afspille følgende podcast. Du finder podcasten på temasitet rødekors.dk/skole/fordrevet

FAG:

Dansk.

BESKRIVELSE:

Eleverne skal nu lytte til en podcast (radio), som kan sætte tanker i gang vha. de stemninger og beskrivelser, vi møder i podcasten. Podcasten er bygget op således, at den kan starte temaet – at være fordrevet. Eleverne bliver grundlæggende klædt på ift. at forstå krigen og presset på nærområderne gennem mødet med en pige på deres egen alder. Pigen er flygtning og bor i Libanon.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Forklar eleverne, at vi nu skal zoome ind på emnet: I podcasten befinder vi os i Tripoli – den næststørste by i Libanon. Det er et land i Mellemøsten, som ligger ved siden af Syrien. I Syrien er der krig, og folk (både børn og voksne) flygter pga. krigen, som har varet i flere år. En af dem, der er flygtet, er 12-årige Naela, og vi skal nu høre hendes historie, og hvordan det er at bo i et fremmed land.
- ➔ Bed eleverne om at lukke øjnene. De skal i første omgang koncentrere sig om at lytte til podcasten og dermed opfange stemningen, lydene og beskrivelserne. Saml derefter op i plenum. Hvad hørte eleverne? Hvilken historie fik de fortalt? Hvordan føltes det at være i Libanon? Osv.
- ➔ Lyt eventuel til podcasten endnu en gang, hvis der er behov for dette.
- ➔ Vis eleverne på et kort, hvor Syrien og Libanon er placeret.

LEKTIONER / INTRODUKTION TIL TEMAET

KRIGS- OG FLUGTLEGE

SÅDAN GØR DU

HØVDINGEBOLD: Eleverne kender sikkert denne gamle klassiker, men de skal nu spille boldspillet med et twist. Del eleverne op i to hold. Du må gerne dele holdene, så de IKKE er lige mange. Du kan også forskelsbehandle dem efter alder, køn og størrelse, så der er et synligt misforhold. Derefter kan du vælge at udlevere eksempelvis to bolde – til det ene hold. Spillet vil dermed foregå på helt uretfærdige præmisser. Vær forberedt på kaos. Saml efterfølgende eleverne i en cirkel:

- ➔ Hvad gjorde, at denne kamp var kaotisk?
- ➔ Hvad fandt I uretfærdigt?
- ➔ Findes der krigssituationer, hvor man kunne opleve lignende uretfærdige situationer (fx et militærregime, der er langt større end eventuelle oprørsgrupper)?

FLUGTLEG: Alle stiller sig i skolegården eller gymnastiksalen, hvor der er masser af plads til fysisk udfoldelse. Eleverne skal nu individuelt leve sig ind i de beskrivelser, du kommer med og udfolde dem fysisk, dvs. eleverne imiterer dine beskrivelser. På denne måde vil eleverne opleve på egen krop, hvilket bevægelsesmønster man i utrygge situationer vil gøre brug af fx:

- ➔ Forestil jer, at I skal gemme jer for soldaterne, som kan høres i det fjerne.
- ➔ Nu skal I forestille jer, at I er på flugt fra nogle soldater, der skyder efter jer = eleverne viser, hvordan man vil bevæge sig i denne situation osv.
- ➔ Nu skal I forestille jer, at I er bådflugtninge, der ligger med en hel masse mennesker skjult på dækket. Hvordan vil dette scenarie se ud?

BOMBELEG: Hver elev laver tre-fire kugler af avisepapir eventuelt med tape rundt om. To elever bliver udvalgt til at være soldater, der skal skyde efter 'befolkningen'/ flygtningene. Flygtningene, der er blevet fordrevet, står i den ene ende af lokalet og skal passe på, at de ikke bliver ramt af skuddene (aviskuglerne), når de flygter ned i den

TIDSFORBRUG:

90 minutter.

MATERIALER:

Bløde bolde, idrætshal/skolegård, aviser og tape.

FAG:

Idræt og dansk.

BESKRIVELSE:

Som endnu en form for introduktion til emnet kan du inddrage kroppen og dens fysiske og psykiske reaktioner. Formålet er, at eleverne opnår en følelsesmæssig og fysisk forståelse af det at blive fordrevet – at flygte. Forklar eleverne, at der ikke er tale om en almindelig idrætstime, men derimod en anderledes idrætstime, der har med temaet 'fordrevet' (samt flugt og krig) at gøre. Derfor er reglerne ikke helt, som de plejer, og fairplaybegrebet vil bl.a. udgå, hvilket de skal tænke godt over undervejs. Den manglede fairplay vil nemlig lægge op til en snak om flygtningesituationer, hvor uretfærdigheden hersker.

anden ende af lokalet. De flygtninge, der rammes af skuddene, bliver nu også 'the bad guys', som skyder efter flygtningene. Her er det vigtigt, at læreren uddyber vigtigheden af, at de elever, der agerer flygtninge skal forsøge at føle, hvad det vil sige at flygte/blive jaget bort/gemme sig fra kuglerne i en virkelig situation. Forklar, at dette scenarie har været virkeligheden for mange civile borgere rundt om i verden – bl.a. i Syrien, hvor der i mange år har hersket krig og kaos, som de skal lære om, når de vender tilbage til klasselokalet.

Afslut legen og timen med afsluttende spørgsmål. Vær opmærksom på, at spørgsmålene kan være svære og abstrakte – det er ikke nødvendigvis meningen, at eleverne skal kunne svare på dem, men derimod sætte nogle tanker i gang hos den enkelte.

- ➔ Kan du forestille dig at skulle undgå skud på veje mod skole, supermarkedet osv.?
- ➔ Hvorfor bliver nogle mennesker 'the bad guys' fx soldater under et grusomt styre?
- ➔ Er soldaterne nødvendigvis onde? Har de selv et valg?
- ➔ Vælger man selv at blive ond (almindeligt menneske, soldat, diktator)?
- ➔ Tænk på børnesoldater, mennesker der indoktrineres, angsten for oprør i ustabile regioner osv.

LEKTIONER / FLUGT: AT VÆRE FORDREVET

CASE: ISTABRAK - EN SYRISK FLYGTNING I JORDAN

TIDSFORBRUG:

A) 10-15 minutter, B) 60-90 minutter, C) 25 minutter og D) 30 minutter.

MATERIALER:

Elevbog, tavle/interaktiv tavle, verdenskort og **kopiark 3** og **kopiark 4**.

EVENTUELLE WEBVÆRKTØJER:

Pixton (Skoletube).

FAG:

Dansk, geografi og billedkunst.

BESKRIVELSE:

På side 4-7 møder eleverne den syriske pige, Istabrak, som sammen med sin familie er flygtet fra krigen i Syrien til nabolandet, Jordan. Istabrak var, som mange andre syrere, på en længere flugt, der kostede familien tid og penge. Mange elever vil formentlig ikke være klar over, hvor svært og dyrt det kan være for almindelige mennesker at flygte. Bemærk også, at Istabrak i begyndelsen er internt fordrevet og dernæst eksternt fordrevet, da familien flygter til nabolandet (se fokusord side 10). Mange flygtninge er bosat i enten byer eller flygtningelejre i de omkringliggende lande – de såkaldte nærområder. Istabrak er flygtet til Jordan, hvor hun bor i hovedstaden Amman. Mens flygtningelejren Za'ateri (der ligger halvanden times kørsel fra Istabraks nye hjem, Amman) ifølge FN huser knap 80.000 flygtninge, bor der et langt større antal syriske flygtninge i byområder. Hovedparten af disse urbane flygtninge lever ofte under kritisable forhold, da de som oftest ikke er råd til at leje sig ind i ordentlige lejligheder, og i mange tilfælde deler flere familier én lille lejlighed. De urbane flygtninge ender endvidere ofte som underbetalte arbejdere, mens lokalsamfundet, der i forvejen døjer med høj arbejdsløshed, ser sig sure på de mange flygtninge, der risikerer diskrimination i det offentlige rum.

SÅDAN GØR DU

A) ELEVERNES FORVENTNINGER

Skriv ordet FORDREVET på tavlen igen og bed eleverne om at genfortælle, hvad begrebet betyder. Elevbogen udleveres. Der må bladres og kigges i bogen i fem minutter uden lærerindblanding. Spørg klassen om, hvad de lagde mærke til i elevhæftet, og hvad de forventer af forløbet. Skriv derefter forventningsmål og læringsmål op på tavlen. Hæng gerne forløbets læringsmål op i klassen, så de er synlige for eleverne undervejs i forløbet.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleven kan definere, hvad det betyder at være fordrevet fra sit hjem.
- ➔ Eleven opnår viden om situationen for syriske flygtningebørn.
- ➔ Eleven kan gøre rede for og skelne mellem begreber som; Asylcenter, flygtningelejr, flygtning og indvandrer.
- ➔ Eleven kan give eksempler på lande, der udgør Syriens nærområder.

(læringsmål fortsætter på næste side)

SYRISKE FLYGTNINGE I JORDAN

I 2015 var der mere end 600.000 registrerede syriske flygtninge i Jordan. Denne store strøm af flygtninge har i stor grad belastet nabolandenes infrastruktur samt offentlige instanser (skoler, hospitaler, vandforsyning osv.).

VIDEN OM

Det store antal syriske flygtninge har resulteret i et hårdt presset arbejdsmarked, hvor almindelige arbejderes lønninger er gået i en negativ retning, mens boligpriserne er steget voldsomt. Visse steder i Jordan er en husleje steget med helt op til 600 procent.

Kilde: Det arabiske initiativ, Mellemfolkeligt Samvirke.

LEKTIONER / FLUGT: AT VÆRE FORDREVET

- ➔ Eleven kan drøfte, hvilke handlemuligheder man har som ven og skolekammerat, hvis man møder et flygtningebarn i Danmark.
- ➔ Eleven kan med afsæt i viden fra elevhæftet

- ➔ diskutere, hvilke dilemmaer syriske flygtninge kan stå i, når de fordrives fra deres hjem.
- ➔ Eleven kan give eksempler på, hvordan Røde Kors hjælper ude i verden og i Danmark.

B) INTERVIEW LÆSES

Vis på et verdenskort eller interaktiv tavle, hvor Syrien og Jordan er placeret i forhold til Danmark. Hvilket slags land er det? Hvilket sprog taler man der? Forklar derefter eleverne, hvad der menes med begrebet 'nærområder' samt nedenstående fokusord:

- Regeringen
- Oprørere
- Moske
- Nærområder

- ➔ Eleverne læser derefter parvis teksten 'Vi var så sultne, at vi spiste græs'.
- ➔ Efter 10 minutters læsning skal eleverne forsøge at tegne en tidslinje over Istabraks flugt. Denne tidslinje bruges om redskab til kopiark 3.
- ➔ Eleverne skal nu parvis eller hver især tegne Istabraks flugt som en tegneserie. De endelige resultater hænges op i klassen. Der må gerne gøres brug af talebobler, tankebobler osv. Tal med eleverne om, hvordan en krig kan lyde (lyden af råb, kaos, våben, mange mennesker osv.). Hvilke farver passer til en tegneserie, der illustrerer en krigssituation?

- ➔ Til sidst samles klassen i plenum og Istabraks historie diskuteres.

SPØRGSMÅL TIL TEKSTEN

- Hvor gammel var Istabrak, da hun startede sin flugt?
- Hvorfor kunne hun ikke flygte med sin familie til at starte med?
- Hvorfor var det svært for Istabraks familie at flygte i anden omgang?
- Hvad kostede flugten Istabraks familie?
- Vidste du, at det kan koste mange penge at flygte fra sit hjem? Uddyb dit svar.
- Hvor lang tid tog det familien at flygte?
- Hvor ender familien med at flygte hen og hvorfor?
- Hvad fortæller Istabrak om sin skolegang?
- Find eksempler på, at Istabrak og hendes familie var bange og følte sig utrygge.
- Hvad drømmer Istabrak om?
- Tror I, at Istabrak og hendes familie føler sig i sikkerhed nu, hvor de ikke længere er i Syrien? Uddyb dit svar.
- Fortæl med dine egne ord, hvad en flygtning er.

C) HVAD VILLE DU MEDBRINGE, HVIS DU BLEV FORDREVET?

Alle mennesker har ting (og personer), som de finder særligt vigtige. Denne øvelse handler om at få eleverne til at reflektere over, hvad der har værdi for dem. Når man skal redde sine genstande – eksempelvis i tilfælde af brand, krig osv. – hvad ville man så egentlig redde?

- ➔ Udlever kopiark 4. Her skal eleverne lave en liste over tre ting, de ville medbringe, hvis de var tvunget væk fra deres hjem. MEN der skal også argumenteres for, hvorfor de medbringer disse ting.
- ➔ Når eleverne har udfyldt kopiarket, samler du klassen, hvor de forskellige svar gennemgås og diskuteres – lad eventuelt eleverne cirkulere rundt i klassen, hvor de fortæller og begrundet på skift for hinanden.

D) VOXPOP: HVAD SKAL DU LAVE I MORGEN?

På side 8-9 i elevbogen finder du voxpoppen med spørgsmålet: Hvad skal du i morgen? I voxpoppen svarer syriske og danske børn på spørgsmålet. Voxpoppen kan bruges til at sætte tanker i gang hos eleverne: for har et barn på flugt overskud til at tænke på dagen i morgen? Det er her oplagt at tale med eleverne om, hvad håb, fremtidsdrømme og tryghed betyder for et barn i det daglige.

- ➔ Klassen læser voxpoppen med børnenes svar. Forklar kort, hvad en voxpop er (en form for miniinterview, hvor alle svarer på præcis samme spørgsmål). Herefter diskuteres de forskellige svar:
 - Er der forskel på de danske og syriske børns svar?
 - Hvilke forskelle er der?
 - Hvad kan du selv nikke genkendende til?
- ➔ Hver elev skal nu selv svare skriftligt på spørgsmålet og skal på bedste vis forklare og uddybe sit svar for klassen.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

DAGBOG FRA SYRIEN

TIDSFORBRUG:

A) 25 minutter og B) 60 minutter.

MATERIALER:

Elevbog, kort eller smartboard, **kopiark 5** og **kopiark 6**.

FAG:

Dansk, geografi og kristendomskundskab.

BESKRIVELSE:

På side 10-13 i elevbogen kan eleverne læse hjælpearbejderens dagbog fra hendes rejse til Syrien. Her får eleverne et billede af, hvordan krigen i Syrien ser ud vha. beskrivelserne i dagbogen samt dertilhørende billeder. Svære ord i teksten: Mortergranater, Islamisk Stat, hjælpeorganisationer, regeringens soldater, oprørssoldater.

VIDEN OM:

Krigen i Syrien: Se **side 9**.

SÅDAN GØR DU

Start med at spørge klassen, hvad de kender til krigen i Syrien? Hvad har de indtil videre lært om krigen (Istabraks historie)? Har de set nyheder med forældre eller evt. DR Ultra Nyt?

Vis eleverne på et kort, hvor byerne Damaskus og Homs er placeret. Disse byer bliver nævnt i teksten.

A) LÆS DAGBOGEN

- ➔ Se godt på billederne på alle fire sider. Bed klassen om at tale med en sidemakker om, hvad de ser på billederne.
- ➔ Læs nu dagbogen med samme sidemakker.
- ➔ Bed derefter klassen om at skrive eventuelle undrings-spørgsmål- og refleksioner ned på kopiark 5. Det kan være ting, som overrasker, undrer, noget som er svært at forstå eller noget som gjorde særligt indtryk. Saml efterfølgende op i klassen.

B) KÆRE DAGBOG

Eleverne skal her skrive eller filme (evt. med en smartphone) deres egen dagbog fra Syrien. Klassen skal forestille sig, at de selv er til stede i Syrien (ligesom dagbogen på side 10-13 i elevbogen). Brug også gerne Istabraks historie (side 4-7 i elevbogen).

- ➔ Se følgende filmklip med klassen. Hvad sker der med et barn, der bliver fordrevet fra krig? Videoen er lavet af organisationen Red Barnet <https://www.youtube.com/watch?v=RBQ-loHfimQ>
- ➔ Udlevér kopiark 6, og lad eleverne forestille sig, at de er vidne til krigen og/eller rejser rundt ligesom Lene. Hvad ser de? Hvordan lugter der? Er det varmt eller koldt? Møder de nogen mennesker? Hvilke følelser kan de mærke? Osv.
- ➔ Når alle elever er færdige, læser de højt i mindre grupper eller i plenum. Opgaven kan evt. også løses to og to.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

HVORFOR FLYGTER MENNESKER?

TIDSFORBRUG:

30 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 7.

FAG:

Dansk, geografi/natur og teknologi.

BESKRIVELSE:

Der findes mange årsager til, at et menneske forlader sit hjemland og dermed findes der også forskellige typer af flygtninge og grunde til, at mennesker bliver fordrevet. Denne slags forskelle vil eleverne blive præsenteret for her. Årsager til fordrivelse kan også være en kombination af følgende årsager:

OBS:
Følgende
opgave er bedst
egnet til 6.-7.
klasse.

ÅRSAGER TIL AT MENNESKER FLYGTER

- ➔ Fattigdom og arbejdsløshed – når det kan være svært at finde et arbejde, og folk har meget lidt til sig selv.
- ➔ Sult og hungersnød – når der ikke er nok mad til alle, fx pga. fattigdom og/eller tørke.
- ➔ Klimaforandringer – når der går kuk i vejret og levevilkår forringes.
- ➔ Krig og konflikt – når mennesker slås mod hinanden.

VIGTIGE BEGREBER*

- ➔ Arbejdsmigrant
- ➔ Asylansøger
- ➔ Flygtning
- ➔ Indvandrer (immigrant)
- ➔ FN kvoteflygtning

*se forklaringer på side 10.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Inddel eleverne i små grupper og giv hver gruppe nogle post-its.
- ➔ Skriv følgende på tavlen: Hvorfor tror I, at mennesker flygter? Spørg: Hvad skulle der ske for, at du selv ville flygte fra dit hjem?
- ➔ Hver gruppe brainstormer over spørgsmålene og skriver årsager ned på deres post-its.
- ➔ Tegn en lodret streg på tavlen, og del den i to. Den ene side får overskriften: 'Lad mig komme væk NU!' (push) – dvs. årsagerne til, at mennesker flygter fra A til B. Og den anden side: 'Ej, det vil jeg hellere!' (pull) – dvs. forklaringer på, hvad mennesker i en u hensigtsmæssig situation føler sig tiltrukket af. Forklar forskellene på de to sider af tavlen og bed derefter grupperne om at placere deres post-its under, hvad de mener er den rette overskrift.
- ➔ Udlever nu kopiark 7 til hver gruppe. Kopiarket indeholder en række årsager til, at mennesker flygter, og kan give eleverne et overblik over og en mulighed for at undersøge, om der er årsager, som mangler på tavlen.
- ➔ Eleverne skriver de manglende årsager ned på post-its og placerer dem på tavlen.
- ➔ Du kan slutte af med at spørge om, hvilke af disse årsager kan bruges til at forklare, hvorfor Istabrak og hendes familie måtte flygte. Har eleverne nogen erfaringer fra nyhedsudsendelser, hvor de kan genkende nogle af disse scenarier?

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

HVORDAN FØLES DET AT KOMME TIL ET FREMMED LAND?

VÆR OPMÆRKSOM PÅ
Det er vigtigt, at du som lærer vurderer, om denne øvelse er egnet til lige præcis din klasse. Den vil muligvis være uhen-sigtsmæssig at gennemføre i tilfælde af dårligt klassemiljø og/eller mobning.

TIDSFORBRUG:

30 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 8 (klippes ud) og en tavle.

FAG:

Dansk, kristendomskundskab og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

BESKRIVELSE:

Når man er blevet fordrevet fra sit hjem og er flygtet til et andet land, kan det være svært at falde til med det samme. Alting er nyt: sprog, kulturen og menneskene. Og mange flygtningebørn vil føle sig anderledes. I nærområderne dvs. i Syriens nabolande oplever mange flygtninge desværre diskrimination og kan dermed føle sig "mobbet" og "udenfor".

Har eleverne selv nogen erfaringer med, når en eller flere føler sig udenfor i hverdagen?
Bed eleverne om at komme med eksempler, hvis de kan.

SÅDAN GØR DU

➔ Klip kopiark 8 ud.

➔ Alle eleverne stiller sig op og får nu at vide, at de skal være med i et mindre eksperiment, hvor nogle vil blive diskrimineret og ekskluderet. Du sørger for, at hver elev har et spørgsmål (kopiark 8), som de nu skal "quizze og bytte" med. Hver gang du siger "SÆT I GANG", skal hver elev finde sig en eller flere makkere, og sammen hjælper de hinanden med de udleverede 'quiz og byt-kort', hvorefter de bytter kortene med hinanden. Dog skal du under hver omgang holde nogle elever udenfor. Eleverne skal i denne øvelse derfor (for en kort stund) mærke på egen krop, hvordan det føles at blive holdt udenfor fællesskabet – en følelse, der helst skal være negativ i denne forbindelse. Fx:

- I denne runde må alle med blå bukser IKKE deltage.
- I denne runde må alle med grønne øjne IKKE deltage.
- I denne omgang må alle med lyst hår IKKE deltage.
- I denne omgang må alle med sorte bukser IKKE deltage.
- I denne omgang må enten alle drenge eller piger IKKE deltage osv.

➔ Denne aktivitet kræver naturligvis, at du tager en grundig snak med klassen efterfølgende.

- Var der nogen, der følte sig udenfor?
- Var der nogen, der følte sig uretfærdigt behandlet?
- Var der nogen, der ikke oplevede at blive ekskluderet?
- Hvordan føltes det?
- Kan almindelige mennesker være med til at forandre uretfærdige ting?

➔ Skriv ordene EKSKLUSION/INKLUSION på tavlen og tal med klassen om disse begreber. Tror I, at der er nogen i Danmark, der føler sig ekskluderede (= udenfor), fordi de har en bestemt religion, hårfarve, hudfarve, uddannelse osv.?

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

BILLEDQUIZ: FIND FLYGTNINGEN!

TIDSFORBRUG:

25 minutter.

MATERIALER:

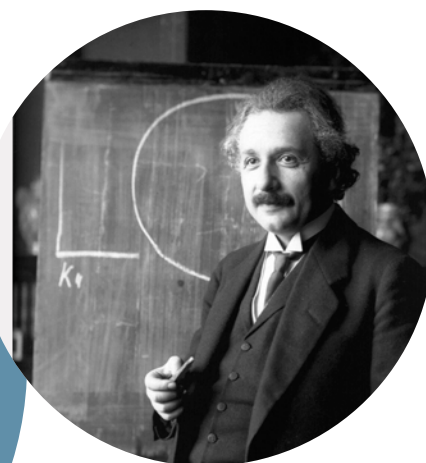
Kopiark 9.

FAG:

Dansk.

BESKRIVELSE:

Over det meste af verden findes der mennesker med en flygtningebaggrund. Herunder kendte mennesker. Også i Danmark. Dette kan følgende opgave gøre eleverne endnu mere opmærksomme på samt det faktum, at man kan opleve succes og få et godt liv på trods af barske oplevelser.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Del eleverne op i grupper á 3-4.
- ➔ Udlever kopiark 9 til hver gruppe. Arket viser en række kendte ansigter – nogle vil eleverne kende, andre ikke.
- ➔ Grupperne skal nu reflektere over, hvilke af personerne, de tror, har en baggrund som flygtning. Derefter skal grupperne give deres bud – hver gruppe får et point pr. rigtigt svar – dog uden af røbe resultatet for klassen endnu. Når alle grupper har afgivet deres bud, gennemgår du de rigtige svar med klassen og udpeger en eventuel vindergruppe.

AFSLUTNING

- Var der noget, der overraskede jer? Uddyb dit svar.
- Eleverne skal nu tænke over (kritisk og ærligt), hvordan de nåede frem til deres afgørelser. Var det primært faktorer som udseende og/eller ud fra en reel viden om personen?
- Hvilken rolle tror eleverne, at identiteten som flygtning har spillet/spiller i flygtningenes liv?
- Lagde I mærke til, hvilke lande de kendte var flygtet fra?

SVAR

1. **Anne Frank** (ung forfatter –“Anne Franks dagbog”): Var flygtning. Hun flygtede med sin familie fra Tyskland til Holland, før de blev fanget og sendt i koncentrationslejr.
2. **L.O.C. – Liam Nygaard O’Connor** (dansk rapper): Er ikke flygtning.
3. **Remee** (dansk musiker og sangskriver): Er ikke flygtning.
4. **Albert Einstein** (tysk fysiker): Var flygtning. Han var som jøde nødt til at forlade Tyskland, da nazisterne kom til magten. Han flygtede til USA.
5. **Zlatan Ibrahimovic** (svensk fodboldspiller): Er ikke flygtning. Han er født af en kroatisk mor og en far, der er krigsflygtning fra Bosnien.
6. **Ihan Haydar** (trommeslager i L.I.G.A.): Er flygtning fra Irak.
7. **Farshad Kholghi** (dansk skuespiller og forfatter): Er flygtning. Han flygtede som 13-årig sammen med sin familie fra Iran til Danmark.
8. **Lucy Love** (dansk sangerinde): Er ikke flygtning. Hun er født af en engelsk mor og en far fra Zambia. Hun flyttede til Danmark som to-årig.
9. **Bob Marley** (jamaicansk sanger): Var flygtning. Han flygtede fra Jamaica til Miami, USA, efter at være blevet skudt under en demonstration.
10. **Prinsesse Mary** (Hendes Kongelige Højhed Kronprinsesse Mary): Er ikke flygtning. Stammer oprindeligt fra Australien.
11. **Basim** (dansk popsanger): Er ikke flygtning. Født og opvokset i Danmark, og hans forældre har en marokkansk baggrund.
12. **Naser Khader** (dansk politiker): Er flygtning. Flygtede fra Syrien i 1974 med sin familie.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

CASE: DRENGEN HASAN

TIDSFORBRUG:

20 minutter.

MATERIALER:

Elevbog.

FAG:

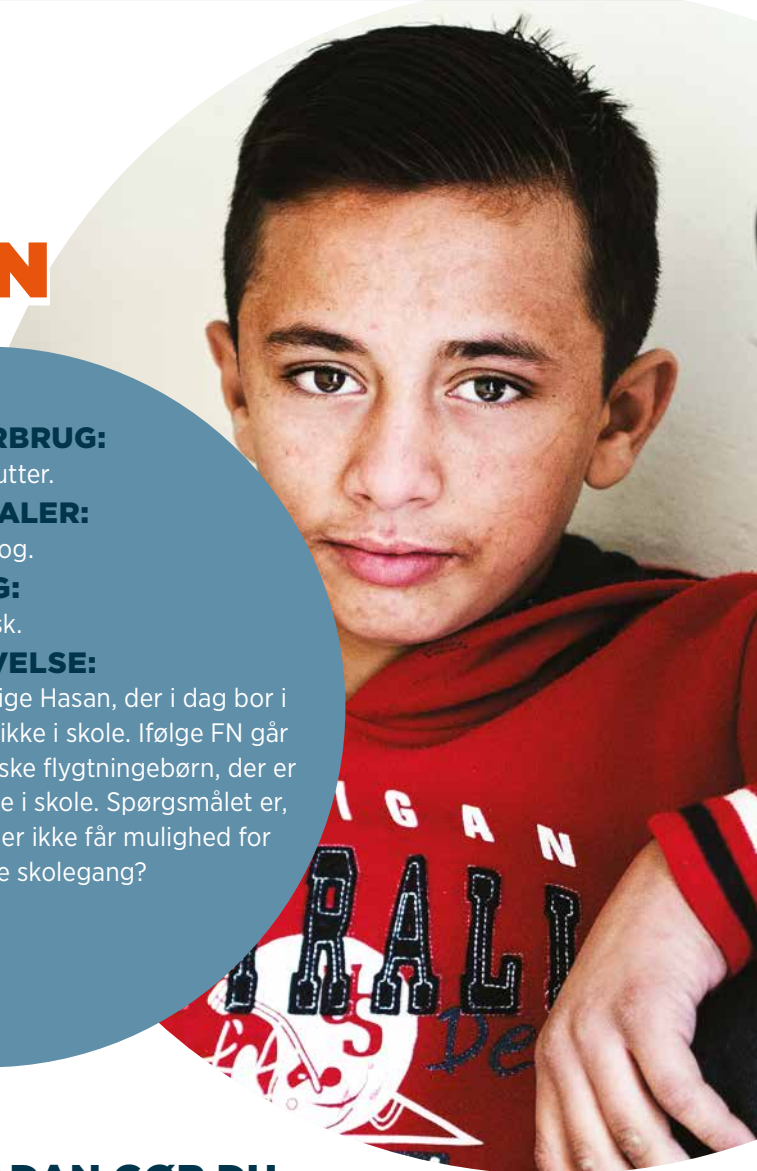
Dansk.

BESKRIVELSE:

På side 14-15 møder vi 12-årige Hasan, der i dag bor i Amman, Jordan. Hasan går ikke i skole. Ifølge FN går omkring halvdelen af de syriske flygtningebørn, der er flygtet til nærområderne ikke i skole. Spørgsmålet er, hvad der sker med børn, der ikke får mulighed for den mest basale skolegang?

SÅDAN GØR DU

- ➔ Eleverne læser derefter parvis teksten "Hasan spiller fodbold i stedet for at gå i skole".
- ➔ Gennemgå derefter teksten i plenum.
 - Hvorfor går Hasan ikke i skole?
 - Hvad betyder skolen for dig?
 - Hvorfor går du i skole (udover at de voksne har bestemt det for dig)?
 - Hvorfor er der sat et spørgsmålstegn ud for fremtidsdrømme i Hasans blå bog på side 13?
 - Ved du, hvor mange år du SKAL gå i skole ifølge den danske lovgivning? Hvordan kan dette være?

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

VOXPOP: HVAD GØR DU, INDEN DU GÅR I SENG?

TIDSFORBRUG:

25 minutter.

MATERIALER:

Elevbog.

FAG:

Dansk og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

BESKRIVELSE:

På side 16-17 i elevbogen finder du voxpoppen: "Hvad gør du, inden du går i seng?" Syriske og danske børn på spørgsmålet. Voxpoppen kan bruges til at sætte tanker i gang hos eleverne: Er der nogen ligheder mellem danske og syriske børn, når det kommer til de følelser, man har, inden man skal sove?

SÅDAN GØR DU

- ➔ Klassen læser voxpoppen med børnenes svar. Herefter diskuteres de forskellige svar:
 - Er der forskel på de danske og syriske børns svar?
 - Hvilke forskelle er der?
 - Hvad kan du selv nikke genkendende til?
- ➔ Hver elev skal nu selv svare skriftligt på spørgsmålet og skal på bedste vis forklare og uddybe sit svar for klassen i en samtalerunde i klassen.
- ➔ Del klassen i to – og placer dem i to lange rækker, hvor de kigger på hinanden. Eleverne får nu et minut til at gennemgå hinandens svar. Efter hver runde rykker en elev fra den ene række ned i den anden ende, og resten af rækken tager et skridt til venstre, således at de hele tiden får en ny samtalepartner.
- ➔ Stil afslutningsvist følgende spørgsmål: Tror du, at dit svar ville se anderledes ud, hvis I boede i enten Jordan eller Libanon som syriske flygtninge?
- ➔ Saml op på elevernes svar.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

CASE: PIGEN ALAA

SÅDAN GØR DU

A) LÆS INTERVIEW OG INSIDE-OUT

Vis på et verdenskort eller interaktiv tavle, hvor Libanon er placeret i forhold til Danmark og (Aleppo) Syrien. Hvilket slags land er det? Hvilket sprog taler man der? Mind eleverne om, hvad der menes med begrebet 'nærområder'.

- ➔ Læs teksten (side 18-21 i elevbogen) to og to.
- ➔ Hver elev skriver individuelt fem spørgsmål ned til teksten.
- ➔ Del derefter eleverne ud i en inder-ydercirkel, således at alle får en samtalemakker. Hver elev stiller et spørgsmål til sin makker og omvendt, og efter hver runde rykker ydercirklen sig et skridt til højre. Fortsæt indtil I er igennem ca. fem spørgsmål.
- ➔ Saml derefter op på interviewet i klassen.

MULIGE SPØRGSMÅL TIL TEKSTEN:

- Hvad fortæller Alaa om sit liv, før krigen brød ud? Beskriv det, så godt du kan.
- Hvad fortæller Alaa om sit liv i Libanon?
- Hvorfor tror I, at "bomberne har slettet Alaas hukommelse"? Hvad mener hun med det?
- Hvem hjælper bl.a. flygtningebørn som Alaa?
- Hvordan tjener familien penge i dag modsat tidligere, da de boede i Syrien?
- Hvad tænker I om, at børn er nødt til at arbejde på gaden om aftenen/natten?
- Hvornår må børn/unge arbejde i Danmark?
- Tror I, at børn med krigstraumer som Alaas kan få det godt igen?

TIDSFORBRUG:

a) 45 minutter og B) 25 minutter.

MATERIALER:

Elevbog, kort eller smartboard, farveblyanter og **kopiark 10.**

FAG:

Dansk og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

BESKRIVELSE:

På side 18-21 møder vi ti-årige Alaa, som flygtede fra den hårdt ramte syriske by Aleppo. I dag bor hun med sin familie i Tripoli, Libanon. I dette interview hører vi om, hvad krigstraumer kan gøre ved mennesker. Alaa har eksempelvis svært ved at huske livet før flugten, som overskriften "Jeg har glemt mit gamle liv" også fortæller os. Følgende øvelser vil have fokus på det følelsesmæssige aspekt ved oplevelser med krig og flugt.

FLYGTNINGE I LIBANON

Libanon er på størrelse med Jylland og har 4,1 millioner indbyggere. Libanon er det land, der har taget imod flest syriske flygtninge ift. indbyggertal – ifølge FN er der i dag over en million registrerede syriske flygtninge i landet. Men det reelle tal anslås at være højere, og derudover lever omkring 400.000 palæstinensiske flygtninge også i landet.

Flygtningenes tilstedeværelse skaber

et stort pres på landet i form af dyrere husleje, høje fødevarerpriser og også på landets infrastruktur. Libanon har ikke lavet permanente flygtningelejre hvilket betyder, at mange flygtninge lever i telte, lejligheder eller på gaden. Det øgede pres på landet har bl.a. skabt grobund for diskrimination og udnyttelse af syriske arbejdere.

Kilder: UNHCR.org, Politiken og Dansk Flygtningehjælp.

VIDEN OM

Obs. På rødekors.dk/skole/fordrevet kan du se, hvordan syriske flygtninge leger deres problemer væk.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

B) HVOR BOR FØLELSERNE?

Tal med klassen om de mange følelser, der kan være forbundet med det at flygte (angst, utryghed, forventninger, savn, vrede, tristhed, skuffelse osv.). Lad eleverne komme med deres bud på hvilke følelser, de tror, kan være i spil, når et menneske er på flugt? Og hvilke følelser opleves der mon hos Alaa? Hvordan kan det være, at hun har svært ved at huske sit liv i Syrien? Hvad sker der med børn, som lever med lyden af bomber?

- ➔ Brainstorm over, hvilke følelser der findes? Hvilke følelser kan vi sætte i forbindelse med krig og flugt?
- ➔ Udlever derefter følgende farver eller bed eleverne om at medbringe dem: Rød (glæde), sort (tristhed) og blå (vrede).
- ➔ Tegn en tegning af en person på tavlen og udlever kopiark 10 til eleverne. Du kan eventuelt supplere med flere farver = følelser.
- ➔ Eleverne skal nu prøve at placere, hvor følelserne sidder i kroppen. Inddrag evt. også historien om Hasan og Istabak. Lad derefter eleverne gennemgå deres tegninger samt forklaringer. Vær opmærksom på, at det kan være svært for nogen børn at identificere og beskrive egne følelser: Derfor kan du med rette tage udgangspunkt i de tre børn, der bliver interviewet i elevhæftet.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Ea Suzanne Akasha, psykosocial hjælpearbejder, Røde Kors:

“I denne tid vil mange flygtningebørn blive en del af den danske skole. Børn, der kan være traumatiseret. Men hvordan taler man som lærer med flygtningebørn om deres evt. voldsomme oplevelser? Hvis barnet vil og kan tale om det overfor fx klassen, kan det være en ide at lade barnet fortælle om nogen, de kender i stedet for dem selv. Fortællingen bliver dermed ikke møntet på barnets egen historie, men fremstår mere generel.”

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

FILM

Følgende to film handler om at være flygtning i et andet land. Vær opmærksom på, at begge film kan vække stærke følelser hos nogen børn, og at de kræver en grundig opfølgende snak. Filmene bør ikke stå alene.

Find evt. mere inspiration på: DR Ultra Nyt ("Min Flugt" – 4 episoder)

<https://www.dr.dk/tv/se/boern/ultra/ultra-nyt/ultra-nyt-2015/min-flugt-en-ultra-nyt-special>

FILM 1: JEG DRØMMER STADIG OM SYRIEN

SÅDAN GØR DU

- ➔ Vis endnu en gang, hvor Syrien og Jordan er placeret i forhold til Danmark.
- ➔ Se dokumentaren på: <http://hval.dk/mitcfu/> (du skal her bruge dit UNI-login).
- ➔ Efter filmen deler du klassen op i grupper á fire personer. Her skal eleverne diskutere filmen.
- ➔ Tag derefter en diskussion i plenum:
 - Var der noget, som undrede jer?
 - Hvorfor er de to piger Solén og Ahad flygtet fra Syrien (Soléns familie er kurdere, som er et etnisk og undertrykt minoritetsfolk, der lever i bl.a. Syrien. Ahads hjemby blev angrebet af præsident Assads militær)?
 - Hvordan ser Soléns hjem i Lyngby ud – hvad lagde I mærke til?
 - Hvordan så der ud i flygtningelejren i Jordan?
 - Hvordan bor Ahad?
 - Hvad fortæller Ahad om livet i flygtningelejren (sikkerhed eller mangel på samme, 'sikre legeområder', muligheder for at gå i skole, klima osv.)?
 - Fortæl om de to pigers oplevelser med skolen efter flugten fra Syrien.
 - Vil de to piger gerne tilbage til deres hjemland?
- ➔ Efter filmen deler du klassen op i grupper á fire personer. Her skal eleverne diskutere filmen.
- ➔ Herefter samler du klassen i en cirkel. Vælg et par frivillige elever, der gerne vil deltage i 'Den Varme Stol'. Placer en elev i midten. Resten af klassen stiller spørgsmål til eleven, der enten skal forestille sig at være Solén og/eller Ahad – nu

TIDSFORBRUG:

60-90 minutter.

MATERIALER:

Smartboard eller projektor til filmvisning.

FAG:

Dansk og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

BESKRIVELSE:

I "Jeg drømmer stadig om Syrien" (20 minutter) følger vi to piger, der begge er flygtet fra Syrien. Den ene er Solén (13), som er flygtet til Danmark. Den anden er Ahad (12), som sammen med sin familie er flygtet til nabolandet Jordan til flygtningelejren Zaátari. Dokumentaren handler om flugten fra Syrien og hverdagen og drømme efter at være blevet fordrevet. Dokumentaren vil være med til at øge elevernes forståelse for, hvordan en flygtningelejr i et syrisk nærområde kan se ud, og hvordan livet indefra kan føles.

skal man forsøge at svare på de andres spørgsmål, som man tror, at først Solén og derefter Ahad ville have svaret. Eksempelvis:

- Hvordan føltes det at flygte?
- Solén, hvordan savner du din far?
- Ahad, hvordan er det at bo i en flygtningelejr? Hvad savner du mest ved dit gamle hjem?
- Solén, hvad kan du super godt lide ved at gå i skole i Danmark?
- Hvordan føles det at være blevet fordrevet fra sit eget hjem?

Fortsæt gerne øvelsen med dine og elevernes egne spørgsmål. Slut af med, at alle eleverne holder en hånd for øjnene, mens du stiller dem spørgsmålet. Hvis I kunne sende en besked til de to piger, hvad ville I så fortælle? Lad eleverne svare på spørgsmålet.

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

FILM 2: ET HJEM I VERDEN

SÅDAN GØR DU

- ➔ **Inden filmen:** Brainstorm over, hvad klassen har lært om børn, der er blevet fordrevet af krigen i Syrien. Lav en opsamling efter denne brainstorm.
- ➔ **Om filmen:** Forklar klassen, at vi nu skal hjem til Danmark, hvor der også er flygtninge. I filmen følger vi flygtningebørn, der går på en asylskole i Lynge. Hvad er et asylcenter for et sted?
- ➔ **Se filmen:** <https://filmstriben.dk/>
Det kan være en god ide, at eleverne skriver små noter ned for sig selv undervejs. Du kan evt. sætte filmen på pause og løbende lade dem skrive tanker og spørgsmål ned.
- ➔ **Arbejdet med filmen:** Del eleverne ud i par eller mindre grupper, hvor de skal genfortælle filmens handling i grove træk. Del derefter kopiark 11 ud. Her er der påbegyndt 10 sætninger, som kan bruges til bearbejdelse af filmen. Gennemgå derefter elevernes spørgsmål og undren i klassen og fortsæt med følgende spørgsmål:
 - Vidste I, at der kommer flygtninge – både børn og voksne – til Danmark?
 - Børnene går her på en asylskole. Hvorfor det?
 - Hvordan tror I, at det er for børnene at starte i en almindelig dansk skole?
 - Nogle af børnene kom tit op at skændes og kunne opføre sig voldsomt. Kan du forklare, hvordan det kan være? Er børnene dårligt opdragede?
 - Tror I, at børnene føler sig trygge eller utrygge på asylcenteret?
 - Hvad tror I, at forskellen på en asylskole og almindelig skole er?
 - Hvad skal man være meget opmærksom på, hvis der starter et flygtningebarn i DIN klasse?

TIDSFORBRUG:

90 minutter.

MATERIALER:

Smartboard eller projektor til filmvisning og kopiark 11.

FAG:

Dansk og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

BESKRIVELSE:

'Et Hjem i Verden' er en prisbelønnet dokumentarfilm (59 minutter), som handler om børnene Magomed, Sehmuz, Heda, Amel og Ali, der alle er flygtet fra deres hjem. Vi følger de fem børn i et år, hvor man ser, da de kommer til Danmark, når de starter på asylskolen i Lynge, og da de får svar på deres asylansøgning. Børnene kommer fra forskellige lande, men de skal alle lære det danske sprog og de danske normer, selvom de ikke er sikre på, om de kan blive her. Det kan være svært at glemme nogle af de frygtelige ting, de har set, og flugten kan stadig jage dem – især om natten i onde drømme.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Ea Suzanne Akasha, psykosocial hjælpearbejder, Røde Kors:

"I denne tid vil mange flygtningebørn blive en del af den danske skole. Børn, der kan være traumatiseret. Men hvordan taler man som lærer med flygtningebørn om deres evt. voldsomme oplevelser? Hvis barnet vil og kan tale om det overfor fx klassen, kan det være en ide at lade barnet fortælle om nogen, de kender i stedet for dem selv. Fortællingen bliver dermed ikke møntet på barnets egen historie, men fremstår mere generel."

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

VENNER VISER VEJ

TIDSFORBRUG:

A) 30 minutter (evt. som lektie)
og B) 45 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 12 og evt. et stort stykke karton.

FAG:

Dansk og sundheds- og seksualundervisning og
familiekundskab.

BESKRIVELSE:

Venner viser vej er et Røde Kors-projekt, hvor voksne mennesker i Danmark kan hjælpe mennesker, der er flygtet til Danmark. Her får almindelige borgere mulighed for at give en hånd med. Der er mange ting, som kan virke overvældende, når man efter en voldsom oplevelse og flugt kommer til et nyt land.

Læs mere her: <https://www.rodekors.dk/venner-viser-vej>
I mange skoler kommer der nye elever fra asylcentre. Ligesom i filmen 'Et hjem i verden' sluses disse børn gradvist ud i de danske skoler, og det kan være en stor omvæltning for alle parter. Følgende opgave er et projekt, hvor eleverne skal lave en guide til, hvordan man tager sig af nye kammerater.

SÅDAN GØR DU

A) BREV TIL EN NY ELEV

Eleverne skal her skrive et brev til en "ny elev". Det kan enten være en elev, der kommer fra naboskolen eller et barn fra det lokale asylcenter:

- ➔ Forestil dig, at der starter en ny elev i din klasse. Fx et barn fra en asylskole ligesom i filmen. Hvordan vil du tage imod din nye klassekammerat? Fortæl her om din klasse. Hvad er godt at vide om lige præcis DIN klasse. Fortæl om alt det gode ved din klasse.
- ➔ Udlever kopiark 12.

B) 10 GYLDNE REGLER

- ➔ Del eleverne ud i mindre grupper og lad dem brainstorme og skrive ned, hvordan man er verdens bedste kammerat, samt hvordan gebærder man sig, hvis der starter en ny elev i klassen.
- ➔ Saml op i klassen og hæng de færdige 10 gyldne regler op i klassen.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Ea Suzanne Akasha, psykosocial
hjelpearbejder, Røde Kors:

"I denne tid vil mange flygtningebørn blive en del af den danske skole. Børn, der kan være traumatiseret. Men hvordan taler man som lærer med flygtningebørn om deres evt. voldsomme oplevelser? Hvis barnet vil og kan tale om det overfor fx klassen, kan det være en ide at lade barnet fortælle om nogen, de kender i stedet for dem selv. Fortællingen bliver dermed ikke møntet på barnets egen historie, men fremstår mere generel."

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG**HVAD ER EN FLYGTNINGELEJR?****TIDSFORBRUG:**

A) 15 minutter, B) 180 minutter og c) 60 minutter.

MATERIALER:

A-3 papirer og karton.

FAG:

Natur og teknologi, geografi og dansk.

BESKRIVELSE:

Der findes mange flygtningelejre verden over lige fra Nepal, Kenya, Thailand til Jordan. Flygtningelejrenes opståen vidner om mange konflikter og menneskelige tragedier. Flygtninge fortæller ofte, hvordan de føler lettelse samtidig med skam. Når man flygter fra sit hjem, sine rødder og sin hverdag føler mange, at de mister både værdighed og respekt, da man nu må leve på andres nåde fx i en flygtningelejr. Formår man at flygte fra en miserabel og utryk situation fx fra borgerkrigen i Syrien, føler man sig ikke nødvendigvis i sikkerhed, selvom man befinder sig på den modsatte side af grænsen. Utryghed og tryghed kan derfor gradbøjes – det kan være en både fysisk og psykisk tilstand. Men hvordan ser en flygtningelejr egentlig ud, og hvordan fungerer den? Flygtningelejre vil, afhængigt af deres placering på verdenskortet, se vidt forskellige ud. Nogle består af adskillige små bambushytter, andre består af midlertidige teltlejre. Eleverne skal i de følgende opgaver arbejde med, hvordan en flygtningelejr er bygget op og hænger sammen. Hvad har man brug for et sådant sted?

SÅDAN GØR DU**A) PRIVATLIV OG FLYGTNINGELIV**

- ➔ Tænk på dit eget hjem. Har I jeres eget værelse? Hvilken betydning har det at have sit eget værelse? Hvordan bor I?
- ➔ Derefter samler du eleverne i to cirkler – en indercirkel og en ydercirkel, så alle elever står overfor en makker. Start med at spørge: Hvor mange deler værelse med sine søskende? Og derefter: Hvor mange har sit eget værelse? Man svarer ja ved at række hånden op.

VERDENS STØRSTE FLYGTNINGELEJRE

Med sit indbyggertal på over 260.000 mennesker kan Dadaab kalde sig for verdens største flygtningelejr (ifølge FN). Dadaab ligger i Kenya på grænsen til Somalia, hvor størstedelen af flygtningene kommer fra (Somalia har været hårdt plaget af politisk uro, vold, tørke og fattigdom over en længere periode). Verdens næststørste flygtningelejr er Za'atari-lejren i Jordan, der ifølge FN huser knap 80.000 flygtninge primært fra Syrien. Za'atari er placeret midt i ørkenen og der bliver derfor ekstremt varmt om sommeren – helt op til 45-50 grader, mens vinteren er kold og hård.

Kilder: Udenrigsministeriet, UNHCR og Berlingske.

VIDEN OM

LEKTIONER / MENNESKER PÅ FLUGT FRA KRIG

- ➔ Derefter skal eleverne igen diskutere spørgsmålet: Hvilken betydning har det at have sit eget værelse? Lad eleverne diskutere spørgsmålet, hvorefter alle i ydercirklen går et skridt til venstre, således at alle får en ny makker.
- ➔ Sidste spørgsmål i cirklen: Forestil jer, at der bor et barn på jeres alder i en flygtningelejr. Har de samme muligheder for privatliv som jer?
- ➔ Tænk tilbage på børnene i 'Jeg drømmer stadig om Syrien'. Hvordan boede de? Hvordan så der ud i flygtningelejren i Jordan?

B) DESIGN EN FLYGTNINGELEJR

Der er stor forskel på, hvordan flygtningelejrene ser ud. Nogle bor i telte, mens andre bor i hytter eller barakker. Nogle lejre er små, andre ubeskriveligt store alt efter, hvor stor og akut flygtningestrømmen er. Nogle er nyetablerede og midlertidige, mens andre har udviklet sig over mange år til at være permanente lokalsamfund med etablerede supermarkeder, sundhedsklinikker m.m., hvor mange børn og unge er født og opvokset. En flygtningelejr vil dog altid føles som et ingenmandsland, hvor tiden står stille, og fremtiden kan føles fjern og uvis.

SÅDAN GØR DU

Del klassen ud i grupper á 3-4 elever pr. gruppe. Opgaven kan opdeles i følgende faser:

- ➔ Brainstorm – opsamling på viden.
- ➔ Planlægnings/designfase.
- ➔ Præsentation for klassen.

Få eleverne til at tænke innovativt:

- ➔ Telte bliver meget varme om sommeren og kolde om vinteren – hvordan løser man dette problem?
- ➔ Nogle flygtninge skal gå ret langt for at hente vand – hvordan løser man dette problem (i nogle lejre har man opfundet en trilledunk. Man kan altså trille dunken i stedet for at løfte den)?

Lav en brainstorm over, hvad man har behov for i en lejr: (vand, mad, lægehjælp, husly, sikkerhed, uddannelse).

- ➔ Udlever et par stykker A3-papirer til hver gruppe.
- ➔ Tænk på en lille landsby: Hvad skal der til for, at et mindre samfund kan fungere?
- ➔ Lav en skitse af jeres lejr – hvordan gør man livet lettest for flygtningene i lejren?
- ➔ Udlever derefter karton og bed eleverne fremstille en flot planche eller model over deres 'lejr'.
- ➔ Planchen eller modellerne fremlægges foran klassen fx den næste dag – man skal kunne begrunde, hvorfor man har valgt at designe flygtningelejren på præcis samme måde.
- ➔ Brug evt. iPads til videopræsentation, hvis dette er muligt.

B) FREMLÆGGELSE

Eleverne kan præsentere deres 'udstilling' i mindre grupper ad gangen eller foran hele klassen. De skal huske undervejs at begrunde deres valg og måde at strukturere opbygningen på.

I EN FLYGTNINGELEJR FINDER DU:

- ➔ Indregistreringskontor/efterlysningskontor – hvor der uddeles identifikationskort med ID-nummer, matrikelnummer og et husnummer.
- ➔ Strøm.
- ➔ Køkken og hygiejnefaciliteter – disse kan etableres lokalt i små familiesamfund (så man ikke skal gå så langt).
- ➔ Butikker og boder. Folk sælger varer i lejrene. Man finder også ofte madboder, frisører, barberer og meget andet.
- ➔ Vandforsyning.
- ➔ Politi og/eller militær. De bevogter indgangene og holder øje med, hvem der lukkes ind og hvem der evt. forsvinder. Ofte må man ikke forlade lejren uden tilladelse.
- ➔ Kirke, moske og/eller tempel.
- ➔ Madkuponer. Der er ofte også behov for fx alt fra bleer, vanddunke til olie.
- ➔ Hospital eller klinik – hvor der er behov for lægehjælp.
- ➔ Skoler.

VIDEN OM

LEKTIONER / EVALUERING**DILEMMA:
HVOR FLYGTER DU HEN?****TIDSFORBRUG:**

45 minutter.

MATERIALER:

Elevbog og kort eller smartboard.

FAG:

Dansk og geografi.

BESKRIVELSE:

Dilemmaet på side 22-23 viser det svære valg syriske flygtninge må tage, når Syrien bliver for farligt. For hvilke valgmuligheder står disse mennesker med og har en fordrevet person et valg? Med dilemmaet er der mulighed for at samle op på elevernes viden og evaluere, hvad de har lært.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Tal om, hvilke lande I har arbejdet med – hvor er de syriske børn, du har mødt i elevhæftet, flygtet hen? Hvad kan du huske om disse lande? Hvad menes der med ordet 'nærområde'? Hvad vil det sige at være blevet fordrevet?
- ➔ Læs teksten godt igennem i fællesskab.
- ➔ Hvad er et dilemma egentligt for noget?
- ➔ Del eleverne ud i små grupper á tre til fire. Gruppen skal sammen gennemlæse og gennemgå dilemmaet endnu en gang. De skal nu diskutere dilemmaet og træffe et vanskeligt valg. Efter 15-20 minutter samler du klassen, og hver gruppe fremlægger på skift deres tanker, overvejelser og argumenter.
- ➔ Derefter deler du klassen op i de fire verdenshjørner: a) Libanon, b) Damaskus, c) Europa, d) Jordan. Eleverne har nu haft mulighed for at lytte til hinandens argumenter og skal nu vælge det hjørne, som repræsenterer deres valg. Altså må de gerne have ændret mening. Slut af med at tale med klassen om, hvordan det kan være at nogle mennesker må træffe sådan en beslutning. Har mennesker et valg, når de flygter?

LEKTIONER / EVALUERING

QUIZ

TIDSFORBRUG:

15 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 13.

FAG:

Dansk.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Udlever kopiark 13 "Hvor vild er din hukommelse" til eleverne og lad dem udfylde den individuelt i klassen.
- ➔ Gennemgå derefter svarerne
(Svarerne er: 1=b, 2=a, 3=b, 4=a, 5=b, 6=a, 7=b, 8=b, 9=b, 10=c).

LEKTIONER / EVALUERING

OPSAMLING PÅ LÆRINGSMÅL

TIDSFORBRUG:

30 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 14.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Lad eleverne tale om følgende udsagn – skriv dem evt. på tavlen – og lad dem diskutere dem i mindre grupper:
 - Det, der forbavsede mig mest, var ...
 - Det mest interessante var ...
 - Det sværeste var ...
 - Min præstation var ...
 - Det forstår jeg stadigvæk ikke ...
- ➔ Saml op på elevernes gruppesnak i plenum.
- ➔ Udlever derefter kopiark 14. Her får eleverne mulighed for at svare skriftligt på læringsmålene for forløbet. Der skal sættes kryds i et af felterne til hvert mål.

LEKTIONER / EVALUERING

DET LÆRTE JEG OGSÅ!

TIDSFORBRUG:

20 minutter.

MATERIALER:

Kopiark 15.

WEBVÆRKTØJER:

Socrative.com og padlet.com.

SÅDAN GØR DU

- ➔ Udlever kopiark 15 til eleverne og lad dem fortælle på egen vis, hvad de synes, at de har lært gennem forløbet. Hvad har de fx lært om mennesker på flugt? Nærområder? Krigen i Syrien? At være traumatiseret?
- ➔ Lad dem skrive så meget, de kan komme i tanker om.
- ➔ Lad dem derefter læse dette højt for en lille gruppe af andre elever eller i plenum.

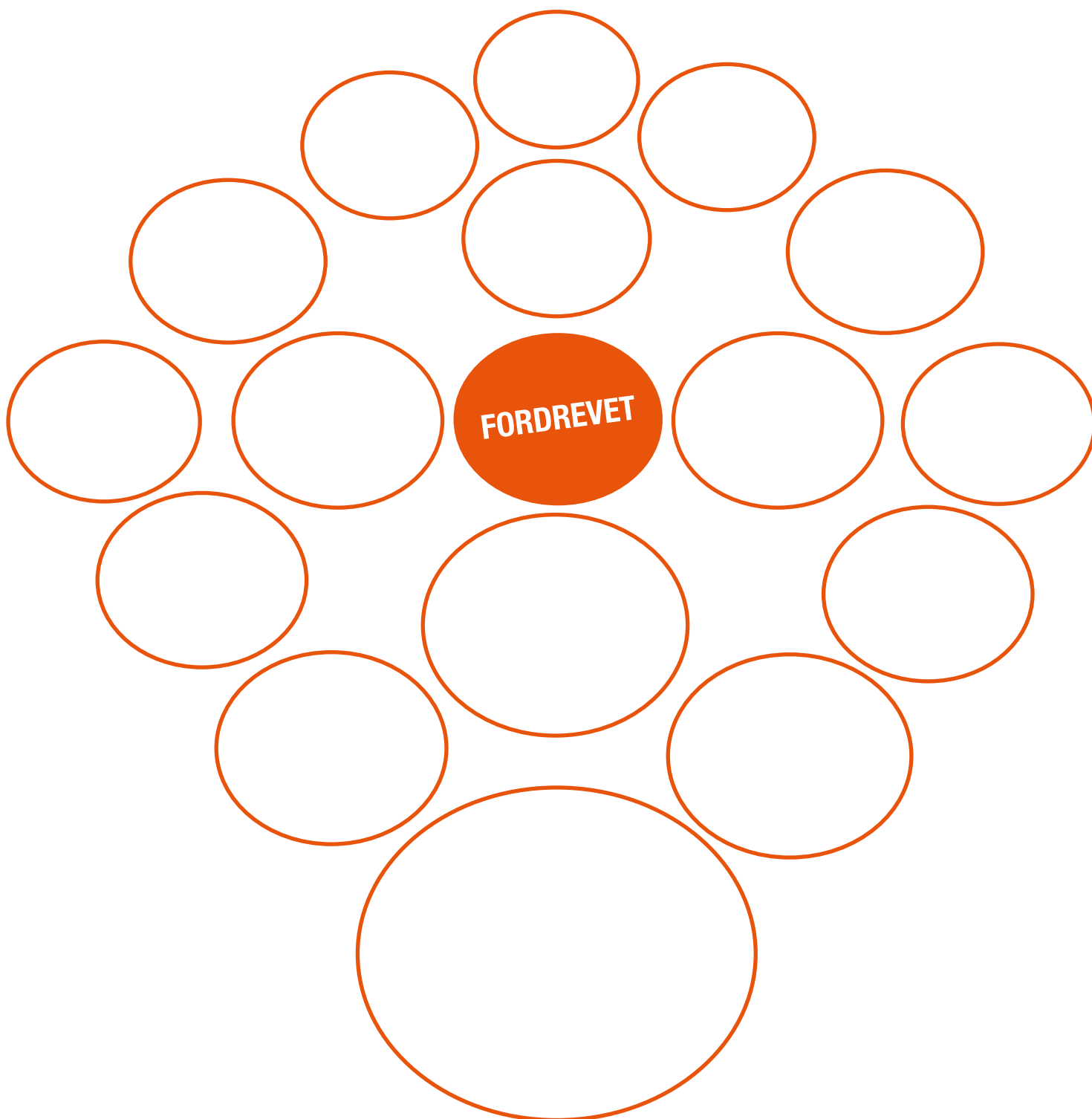

KOPIARK 1

BRAINSTORM – HVAD TÆNKER DU PÅ?

Du skal nu udfylde mindmappen.

- ➔ Udfyld boblerne med alt det, du kommer til at tænke på, når du hører ordet FORDREVET.
- ➔ Når du er færdig, må du gerne tegne, hvad en FORDREVET er for noget.

TRYG ELLER

Jeg føler mig supertryk, når ...

[illegible]

KOPIARK 3

TEGNESERIE: ISTABRAKS FLUGT FRA SYRIEN

Her skal du genfortælle historien om Istabak som en tegneserie.

Hvordan så hendes flugt mon ud? **Tegn din historie:**

A 3x4 grid of 12 empty rectangular panels for drawing a comic strip. The panels are arranged in three rows and four columns. The bottom-right panel contains the word "slut!" in orange text.

slut!

KOPIARK 4

HVAD VILLE JEG MEDBRINGE?

Her skal du skrive mindst tre ting eller andet, som du ville tage med, hvis du var nødt til at flygte fra dit hjem på grund af en katastrofe. Du skal skrive hele sætninger og skrive hvorfor, du lige netop har valgt det, du har valgt.

1

2

3

LENES DAGBOG

[illegible]

Jeg synes, at det er mærkeligt at....
 Jeg var ikke klar over, at
 Jeg blev trist, da....
 Jeg forstod ikke, at....

KOPIARK 6

KÆRE DAGBOG

Du skal nu forestille dig, at du er i Syrien. Du kan vælge enten at være journalist eller et barn. Du er vidne til krigen og skal fortælle andre om den. Brug så mange beskrivelser, som du kan. Du må også gerne tegne, hvad du ser.

HJÆLPESPØRGSMÅL:

Hvad ser du?

Hvordan lugter der?

Er det varmt eller koldt?

Møder du nogen mennesker?

Hvilke følelser kan du mærke – er du bange og utryg?

KOPIARK 7

HVORFOR FLYGTER MENNESKER?

Lad mig komme væk NU!

- ➔ Der er konflikt og krig i dit hjemland.
- ➔ Du frygter for dit liv og sikkerhed.
- ➔ Folk forfølger dig eller diskriminerer dig (fx fordi du har en bestemt hudfarve eller religion).
- ➔ Du bor et sted, hvor det er hårdt og fattigt at leve.
- ➔ Der er mangel på læger og gode hospitaler.
- ➔ Der er mange naturkatastrofer (fx jordskælv).
- ➔ Der er mange klimaforandringer (så du eksempelvis ikke længere kan dyrke jorden, hvor du bor).
- ➔ Der er rigtigt meget fattigdom.
- ➔ Der er vildt mange arbejdsløse, og det er meget svært at få sig en god uddannelse.

Ej, det vil jeg hellere!

- ➔ Der er fred.
- ➔ Der er sikkerhed og fred.
- ➔ Der er respekt for børn og voksnes rettigheder (Menneskerettighederne).
- ➔ Du kan få et sted at bo, få mad og du kan komme til en læge.
- ➔ Der bor familie og venner.
- ➔ Du har mulighed for at få et arbejde og tjene penge.
- ➔ Du har mulighed for at gå i skole og få en uddannelse.
- ➔ Du har lyst til at besøge et nyt land.
- ➔ Du har lyst til at lære et nyt sprog.

KOPIARK 8

QUIZ OG BYT KORT

Hvorfor bliver nogen børn holdt udenfor?	Hvornår mener du, at man er anderledes?	Kan det være en god ting at være anderledes?	Har du prøvet at føle dig anderledes – hvordan var det?
Hvad er forskellen på at drille og mobbe?	Kan voksne mobbe hinanden?	Hvad tror du, at det betyder, når man bliver diskrimineret?	Har du nogensinde prøvet at drille nogen? Fortæl, hvad der skete.
Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi de tror på en anden gud?	Har du nogensinde prøvet at føle dig sådan rigtig utryg og bange? Fortæl.	Hvornår føler du dig allermost tryk?	Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi de har en anden hudfarve end dig?
Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi de ikke holder jul og har andre traditioner?	Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi de har en accent (taler dansk, men man kan høre, at de kommer fra et andet land)?	Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi man deler værelse med sine søskende?	Er det okay at holde nogen udenfor (ekskludere), fordi de ikke går i populært modetøj?

KOPIARK 9

QUIZ: KAN DU GÆTTE, HVEM DER ER FLYGTNING?

1

Foto: Rasmus Gejl

2

Foto: Agnete Schlichtkrull

3

4

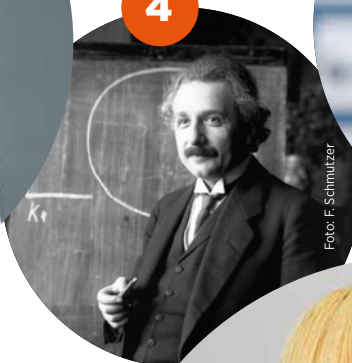

Foto: F. Schmutzer

5

Foto: Doha Stadium Plus Qatar from Doha, Qatar

6

Pressafoto

7

Foto: Blarne Bergius Hermansen

Foto: Ueli Frey

9

Foto: Steen Brogaard

10

11

Foto: Blarne Bergius Hermansen

Foto: Steen Brogaard

12

Foto: Agnete Schlichtkrull

KOPIARK 10**HVOR BOR
FØLELSERNE?**

KOPIARK 11

ET HJEM I VERDEN

Fortsæt mindst fem af følgende sætninger:

- ➔ Jeg synes, det er mærkeligt, at ...
- ➔ Jeg blev rørt, da ...
- ➔ Jeg var ikke klar over, at ...
- ➔ Jeg blev overrasket over, ...
- ➔ Jeg blev forarget over, ...
- ➔ Jeg kom til at smile, da ...
- ➔ Jeg blev trist, da ...
- ➔ Jeg vidste ikke, at ...
- ➔ Jeg synes, at ...
- ➔ Den person, der gjorde størst indtryk på mig, var ...

.....

1

2

3

5

4

VENNER VISER VEJ

Dato/sted _____

Kære _____

[illegible]

Mange hilsner _____

KOPIARK 13

QUIZ:

HVOR VILD ER DIN HUKOMMELSE?

1. HVOR LIGGER SYRIEN?

- a) I Asien mellem Thailand og Kina.
- b) I Mellemøsten ved siden af bl.a. Jordan og Libanon.

2. HVAD ER EN FLYGTNING?

- a) En person, der har forladt sit eget land på grund af forfølgelse (og konflikter).
- b) En person, der gerne vil på ferie i et andet land for at få lidt sol og varme.
- c) En person, der gerne vil opnå et bedre liv og derfor søger til fx Danmark for at få et godt job.

3. HVAD ER ET ASYLCENTER?

- a) Et slags hotel, hvor man kan få massage og god mad.
- b) Et sted hvor man bor, når man er flygtet til et andet land. Her venter man på at få at vide, om man må blive i landet.
- c) En teltlejr, hvor man kan få fred.

4. HVAD ER EN FLYGTNINGELEJR?

- a) Et sted, mennesker på flugt kan søge hjælp og beskyttelse.
- b) En lejr, hvor man kan holde ferie med sin familie.

5. HVAD BETYDER DET 'AT EKSKLUDERE ANDRE'?

- a) Sige pæne ting om andre.
- b) Holde andre udenfor.

6. HVAD ER ET DILEMMA?

- a) Når du i en svær situation skal træffe et meget vanskeligt valg.
- b) En voldsom naturkatastrofe.
- c) En form for mavesygdom, hvor du ikke har det så godt.

7. HVAD ER EN INDVANDRER?

- a) En person, der flygter til et andet land.
- b) En person, der flytter til et andet land for at opnå et bedre liv. Fx søger personen et bedre job eller uddannelse.

8. HVAD BETYDER DET 'AT DISKRIMINERE'?

- a) En person, der skader folks ører, fordi personen synger ret dårligt.
- b) Man behandler en person dårligt og anderledes, fordi personen fx har en anden hudfarve eller religion end dig.

9. HVILKE NÆROMRÅDER PASSER SAMMEN MED SYRIEN?

- a) Tyskland og Grækenland.
- b) Jordan, Libanon og Tyrkiet.
- c) Danmark, Afghanistan og Thailand.

10. HVAD ER RIGTIGT GODT AT GØRE FOR BØRN, DER HAR VÆRET PÅ FLUGT OG OPLEVET GRIMME TING?

- a) At være en god og sød kammerat.
- b) At lade dem tegne og fortælle om det, de har oplevet.
- c) Både svar 1 og 2 er rigtige.

KOPIARK 14**LÆRINGSMÅL**

MÅL:	BESKRIVELSE:	KAN:	KAN NÆSTEN:	KAN IKKE ENDNU:
Jeg kan forklare, hvad det betyder at være fordrevet fra sit hjem:				
Jeg har fået viden om, hvordan det er at være et syrisk flygtningebarn:				
Jeg ved, hvad disse ord betyder og kan forklare forskellen på dem: Asylcenter/ flygtningelejr og flygtning/indvandrere:				
Jeg kan give eksempler på lande, der udgør Syriens nærområder:				
Jeg kan komme med eksempler på, hvad jeg som ven eller klassekammerat kan gøre, hvis der starter et flygtningebarn i min klasse:				
Jeg kan fortælle, hvilke dilemmaer flygtninge står i, når de bliver sendt på flugt på grund af krig:				
Jeg kan give eksempler på, hvordan Røde Kors hjælper ude i verden og i Danmark:				

KOPIARK 15

DET LÆRTE JEG OGSÅ

Hvad har du lært efter at have arbejdet med act FORDREVET? Du må skrive alt det ned, som du kan komme i tanke om. Husk, at du skal skrive i hele sætninger:

The page contains six overlapping circles, each with horizontal lines for writing. The circles are arranged in a cluster, with some overlapping others. The lines are evenly spaced and extend across the width of each circle. The circles are light gray with a subtle gradient.